

گشتی حوالی سالن کتاب‌های کودک و نوجوان در سی و پنجمین دوره نمایشگاه بین

تکاپوی ناشران برای عقب‌نماندن از م

در روزهای نخست نمایشگاه کتاب، یاسر احمدوند خطاب به ناشران و خانواده‌ها تاکید کرد که بزودی شاهد برپایی نمایشگاهی اختصاصی برای کتاب‌های گروه سنی کودکان و نوجوان خواهیم بود.

مطلب‌په‌ها ما کمتر از سطح مطلوب است؛ مسأله‌ای که بهبود آن در گرو عواملی از جمله افزایش سرانه مطالعه کودکان و نوجوانان است. در مقایسه با پنجاه کشور جهان برای کشوری با سابقه تمدنی و فرهنگی ما اتفاق خوشایندی نیست و برای آن باید

دوره از نمایشگاه پیش‌تر گفته بودند یکی از خطوط اصلی سی و پنجمین دوره نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، توجه ویژه به بخش کودک و نوجوان خواهد بود. از دیگر نکات قابل توجه در چگونگی برپایی بخش کودک و نوجوان نمایشگاه کتاب تهران امسال می‌توان به چند وجهی بودن غرفه‌های مستقر در این بخش اشاره کرد؛ آنچنان که خانواده‌های مراجعه‌کننده به این سالن، در کنار مشاهده تازه‌های نشر با غرفه‌هایی روبه‌رو می‌شدند که در کنار انتشار کتاب در زمینه دیگر تولیدات فرهنگی، از جمله ساخت انیمیشن و همچنین فعالیت‌های فرهنگی نیز فعال بودند.

وینترین بیشتر برای جلب توجه کودکان نکته دیگری که خیرآن در همین ایام رسانه‌ای شد، به وعده معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد بازمی‌گردد؛ در روزهای نخست برپایی نمایشگاه کتاب، یاسر احمدوند خطاب به ناشران و خانواده‌ها تاکید کرد که بزودی شاهد برپایی نمایشگاهی اختصاصی برای کودکان و نوجوان خواهیم بود.

محمد علی قربانی مسئول غرفه انتشارات «قصه و داستان» در نمایشگاه کتاب ۱۴۰۳ درباره نمایشگاهی که قرار است به‌طور اختصاصی برای کتاب‌های کودکان و نوجوانان برگزار شود به «ایران» می‌گوید: «در خلال برگزاری دوره‌های مختلف نمایشگاه کتاب تهران، از جمله همین دوره جاری که تازه به پایان رسیده، هم شاهد برپایی اختصاصی بخشی برای کتاب‌های کودک و نوجوان بودیم؛

سالن کتاب‌های کودک و نوجوان همواره یکی از جذاب‌ترین بخش‌های برپایی نمایشگاه کتاب تهران را تشکیل می‌دهد، به خصوص در سال‌های اخیر که به سبب نفوذ روزافزون تکنولوژی‌های مدرن ارتباطی و رایانه‌ای در زندگی کودکان و نوجوانان، شاهد تکاپوی بیشتر ناشران برای جذب این گروه‌های سنی هستیم؛ البته تلاشی که از سوی ناشران شاهد هستیم اتفاق از جذابیت‌های دلفریب فضای مجازی چاره‌ای هم جز این ندارند. هرچند که هنوز برخی ناشران، چه در حوزه کتاب‌های عمومی و چه برای گروه سنی کودک و نوجوان، اهمیت هم‌سویی با برخی ضرورت‌های روز را جدی نگرفته‌اند. فارغ از اما و اگرهایی که متوجه فعالیت ناشران در این عرصه می‌شود؛ برپایی سالن بخش کودک و نوجوان نمایشگاه کتاب تهران امسال با اتفاقات خوبی همراه شد؛ از جمله برای ناشرانی که امکان حضور مستقل در نمایشگاه این دوره را پیدا نکرده بودند، امکانی در نظر گرفته شد تا در یک غرفه جمعی، آثار خود را در کنار دیگر ناشرانی که چنین شرایطی داشتند عرضه کنند. به خصوص که مسئولان برگزاری این

برپایی سالن بخش کودک و نوجوان نمایشگاه کتاب تهران امسال با اتفاقات خوبی همراه شد؛ از جمله برای ناشرانی که امکان حضور مستقل در نمایشگاه این دوره پیدا نکرده بودند، امکانی در نظر گرفته شد تا در یک غرفه جمعی، آثار خود را در کنار دیگر ناشرانی که چنین شرایطی داشتند عرضه کنند

شاید تا حدود یک دهه قبل، زمانی که فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی به اندازه امروز در زندگی کودکان و نوجوانان نقش آفرینی نمی‌کردند، کار ناشران فعال برای این گروه‌های سنی ساده‌تر بود؛ تنها در نظر گرفتن طرحی جذاب برای طراحی جلد کتاب‌ها، انتخاب تصاویر رنگارنگ و اختصاص جایی خوب در وینترین کتاب فروشی‌ها، برای جلب توجه این مخاطبان کم سن و سال کافی بود. اما حالا چندسالی است که ناشران متوجه ضرورت‌های تازه‌ای شده‌اند که رقیب سرسختی همچون فضای مجازی و تکنولوژی‌های نوین ارتباطی پیش روی آنان گذاشته است.

سالن کتاب‌های کودک و نوجوان همواره یکی از جذاب‌ترین بخش‌های برپایی نمایشگاه کتاب تهران را تشکیل می‌دهد، به خصوص در سال‌های اخیر که به سبب نفوذ روزافزون تکنولوژی‌های مدرن ارتباطی و رایانه‌ای در زندگی کودکان و نوجوانان، شاهد تکاپوی بیشتر ناشران برای جذب این گروه‌های سنی هستیم؛ البته تلاشی که از سوی ناشران شاهد هستیم اتفاق از جذابیت‌های دلفریب فضای مجازی چاره‌ای هم جز این ندارند. هرچند که هنوز برخی ناشران، چه در حوزه کتاب‌های عمومی و چه برای گروه سنی کودک و نوجوان، اهمیت هم‌سویی با برخی ضرورت‌های روز را جدی نگرفته‌اند. فارغ از اما و اگرهایی که متوجه فعالیت ناشران در این عرصه می‌شود؛ برپایی سالن بخش کودک و نوجوان نمایشگاه کتاب تهران امسال با اتفاقات خوبی همراه شد؛ از جمله برای ناشرانی که امکان حضور مستقل در نمایشگاه این دوره را پیدا نکرده بودند، امکانی در نظر گرفته شد تا در یک غرفه جمعی، آثار خود را در کنار دیگر ناشرانی که چنین شرایطی داشتند عرضه کنند. به خصوص که مسئولان برگزاری این

«مرد ابدی»، روایت خواندنی از افتخارآفرینی‌های دانشمند ایرانی «مرد ابدی» نوشته معصومه سپهری هم یکی از کتاب‌هایی است که در نمایشگاه کتاب تهران این دوره عرضه شد و در کمتر از یک هفته به چاپ دوم رسید، این کتاب سه جلدی، روایتی مستند از زندگی پدر موشکی ایران، شهید حسن طهرانی مقدم است. انتشارات نسیم در همکاری با انتشارات شهیدکاظمی این کتاب را منتشر کرده است. «مرد ابدی» حاصل ۱۳ سال کوشش نویسندگان آن است که با سبکی جدید در خاطره‌نگاری جنگ پیش‌روی علاقه‌مندان قرار گرفته. سپهری که پیش از این با آثاری همچون «لشکر خویان» و «نورالدین پسر ایران» به نویسندگی شناخته شده در عرصه ادبیات انقلاب و پایداری تبدیل شده، در اثر جدید خود ضمن روایت زندگی شهید طهرانی مقدم، به مجاهدت‌های این دانشمند سرشناس در حوزه فناوری‌های هوا فضا و ابتکارات او در پایه‌گذاری صنعت موشکی در ایران و طراحی موشک‌های مختلف پرداخته است.

یادداشت

اکبر صحرایی
نویسنده ادبیات کودک و نوجوان

اما و اگرهایی غیرقابل چشم‌پوشی

امسال در حالی سی و پنجمین دوره برپایی نمایشگاه کتاب تهران را پشت‌سر گذاشتیم که برای سومین مرتبه طی سال‌های اخیر، شاهد برگزاری همزمان بخش حضوری و مجازی این رویداد بین‌المللی صنعت نشر بودیم. با آنکه این شیوه از برگزاری، طرفداران و البته منتقدان خاص خود را دارد، تاکید دارم که به رغم برخی کاستی‌هایی که می‌توان برای آن برشمرد اما به هر حال شکل پیوند نمایشگاه کتاب با امکانات دنیای مدرن، اتفاقی گیرناپذیر است. راستش خود من از طرفداران پروپاقرص تداوم وجود بخش حضوری نمایشگاه کتاب هستم و هر ساله در اردیبهشت‌ماه تلاش می‌کنم به هر طریقی که شده خودم را به پایتخت برسانم و دیداری با ناشران، دیگر دوستان نویسنده و از همه اینها مهم‌تر با مخاطبان آثارم داشته باشم. البته ناکفته‌ها مانند طی این چند سالی که بخش مجازی به نمایشگاه کتاب تهران اضافه شده است، اغلب آثار مورد نظرم را از طریق سایت نمایشگاه خریداری کرده‌ام؛ با وجود این به فراخور شرایط کاری و نیازی که به تعامل با مخاطبان دارم هر سال چند ساعتی به تهران و مصلی می‌زنم. اینها را گفتم که بدانید خودم هم چند سالی است از مزایای خرید مجازی کتاب بهره‌مند شده‌ام.

بگذرید قدری دقیق‌تر اشاره‌ای به مزایای بی‌شمار خرید مجازی کتاب داشته باشم؛ از جمله مهم‌ترین دلایل آن می‌توان به دسترسی راحت‌تر به آثاری که در خلال برگزاری نمایشگاه کتاب از سوی ناشران عرضه می‌شود اشاره کرد؛ آن‌هم تنها با چند کلیک ساده و به سادگی هر چه تمام‌تر. این مسأله مخصوص برای آنهایی که مثل خود من، هم عاشق کتاب هستند و هم در استان و شهری غیر از تهران زندگی می‌کنند اهمیت بسیاری دارد. حالا بحث هم‌وطن‌های ساکن روستاها و شهرهای دورافتاده که به مراتب متفاوت‌تر است، چراکه این عزیزان برای سفر به تهران ناگزیر به طی مسافت بیشتری هستند. در شرایط اقتصادی فعلی و از آن مهم‌تر گرفتاری‌های امروزی، حتی اگر به فرض بحث مالی هم به عنوان یک محدودیت و عامل بازدارنده در میان نباشد؛ باز هم مشغله‌های زندگی به راحتی اجازه سفر به تهران و مراجعه حضوری به نمایشگاه را نمی‌دهد. هر چند با همه دشواری‌هایی که برای مراجعه حضوری قائل هستم و از سویی با وجود مزایایی که من هم نظیر دیگر اهالی فرهنگ برای خرید مجازی برمی‌شمارم، اما مدتی است که درباره اشتیاق مخاطبان کم‌سن و سال‌تر به خرید مجازی کتاب احساس خطر می‌کنم. واقعیت این است که شما در خرید مجازی، قادر به جست‌وجوی فیزیکی بین کتاب و قفسه‌ها نیستید، دیگر نظر صفحات کاغذی را استنشام نمی‌کنید و روحتان از حس آن سرشار نمی‌شود.

اگر در دوره‌های آینده نیز همچون سال جاری شاهد رونق همزمان بخش حضوری و مجازی باشیم، خوب ایرادی ندارد و جای نگرانی هم نیست، اما با توجه به نفوذ روزافزون امکانات نوین ارتباطی در زندگی نسل امروز باید برای تقویت اهمیت خرید حضوری اهمیت خرید حضوری کتاب به خود را سایت‌ها به جای مراجعه به کتابفروشی‌ها می‌زنند نیز چنین خطری را احساس می‌کنم.

نکته مهم دیگری که درباره نمایشگاه حضوری نمی‌توان آن را نادیده گرفت، اتفاقاتی است که منوط به حضور فیزیکی در نمایشگاه هستند. حتی نمایشگاه‌هایی نظیر فرانکفورت که سال ۲۰۱۹ امکان حضور در آن را پیدا کردم، مبتنی بر همین تعاملاتی هستند که تنها با مراجعه به نمایشگاه شکل می‌گیرند. این حضور سبب اتفاقات متعددی می‌شود از جمله دیدار ناشران با اهالی کتاب و نتیجه‌اش نیز خرید و فروش حق رای کتاب‌هاست. ارتباط با مخاطبان امکان بسیار مهمی است که از این طریق شکل می‌گیرد و من نویسنده در صورت دعوت ناشر برای حضور در غرفه‌ها، قادر به صحبت با خوانندگان آثارم و لحاظ کردن گفته‌های آنان در کتاب‌های بعدی‌ام می‌شوم.

بنابراین اگر تعادل میان دو بخش مجازی و حضوری برقرار باشد، وجود همزمان اینها برای قشرهای مختلف مفید است. اتفاقاً طی همین چند روز اخیر یادداشتی از احمد شاکری خواندم، ایشان هم تاکید کرده بود مراغب باشید خرید مجازی به طور کامل جایگزین بخش حضوری نمایشگاه نشود. در صورت رعایت اصول و ملزوماتی که در این رابطه وجود دارد، هر کدام از این دو شیوه خرید فواید خاص خود را دارد. حالا که پایان برپایی دوره دیگری از نمایشگاه کتاب تهران را شاهد بودیم، فرصت خوبی است تا متولیان فرهنگی از همین امروز دست به کار برنامه‌ریزی برای حرکت این رویداد فرهنگی به سوی ارتقای هر چه بیشتر بزنند.

اطلاعاتی دست‌اول در کتاب «مبارزه به روایت شهید لاجوردی»

رهبر معظم انقلاب، امسال هم از نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران بازدید کردند. نکته جالب توجه در این بازدید، توجهی بود که حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با حضور در غرفه مؤسسه فرهنگی-مطبوعاتی ایران به برخی آثار این انتشارات نشان دادند. «مبارزه به روایت شهید لاجوردی» نوشته جواد اسلامی یکی از کتاب‌هایی بود که رهبر انقلاب کتاب فروشی‌ها شده، بخشی از خاطرات شهید لاجوردی است که به خواهش و اصرار دوستانش، طی مصاحبه‌هایی در نیمه دوم سال ۵۸ ضبط و ثبت شده‌اند. این نوشته اسلامی را از جهات مختلفی می‌توان اثری مهم در حوزه تاریخ شفاهی دانست، چراکه مضمونش قابلیت این را دارد که به مثابه یک سند تاریخی مورد توجه و استفاده علاقه‌مندان و همچنین پژوهشگران قرار بگیرد.

نمایشگاه کتاب سی و پنجم به روایت آمار

فروش کل
۵۹۲ میلیارد تومان
بخش حضوری ۳۶۰ میلیارد تومان
بخش مجازی ۲۳۲ میلیارد تومان

فروش تقریبی
۳۱۵ میلیون نسخه
بخش حضوری ۲۰۱۷۰۰۰ نسخه
بخش مجازی ۱۳۶۲۰۰۰ نسخه

۳۱۰ حضور ۳۱ کتابفروشی

۶۰ حضور ۱۰۰ ناشر خارجی از ۶۰ کشور جهان

۲۷۰۰ حضور ۲۷۰۰ ناشر مجازی در بخش حضوری و مجازی

۵۰ هزار عرضه پنجاه هزار عنوان کتاب در بخش بین‌الملل

۷۰۰ هزار تخصصی پارانه ۷۰۰ هزار تومانی برای دانشجویان و طلاب

۷۰ هزار همراهی ۲۰ سازمان برای برگزاری شکوهمند نمایشگاه کتاب

«مجموعه طنزآوران نمایش» داریوش مؤدبیان برای تئاترهای

طی ایام برپایی نمایشگاه کتاب امسال، فهرست‌های مختلفی از سوی ناشران فعال در حوزه کتاب‌های هنری منتشر شد؛ یکی از کتاب‌های پرفروش این عرصه «مجموعه طنزآوران نمایش» نوشته‌ای از داریوش مؤدبیان است که به همت انتشارات گویا منتشر شده است. این مجموعه، تلفیقی از تالیف و ترجمه و حاصل پنجاه سال کوشش و پژوهش مستمر علمی و عملی داریوش مؤدبیان در زمینه تئاتر است. چرایی اهمیت این مجموعه را می‌توان در جایگاهی دانست که هنر نمایش، از دوران کهن تا امروز در فرهنگ جهانی از آن خود ساخته، آنچنان که می‌تواند ناشران پیشه‌های بالا و والای انسانی در میان ساکنان سرزمین‌های گوناگون باشد. این بازیگر و کارگردان تئاتر در هر جلد این مجموعه به سراغ بخشی از جهان و هنرمندان نقش‌آفرین در هنر تئاتر رفته و با انتشار مطالبی متنوع به خوانندگان امکان مقایسه داده است.

«مرد ابدی»، روایت خواندنی از افتخارآفرینی‌های دانشمند ایرانی

«مرد ابدی» نوشته معصومه سپهری هم یکی از کتاب‌هایی است که در نمایشگاه کتاب تهران این دوره عرضه شد و در کمتر از یک هفته به چاپ دوم رسید، این کتاب سه جلدی، روایتی مستند از زندگی پدر موشکی ایران، شهید حسن طهرانی مقدم است. انتشارات نسیم در همکاری با انتشارات شهیدکاظمی این کتاب را منتشر کرده است. «مرد ابدی» حاصل ۱۳ سال کوشش نویسندگان آن است که با سبکی جدید در خاطره‌نگاری جنگ پیش‌روی علاقه‌مندان قرار گرفته. سپهری که پیش از این با آثاری همچون «لشکر خویان» و «نورالدین پسر ایران» به نویسندگی شناخته شده در عرصه ادبیات انقلاب و پایداری تبدیل شده، در اثر جدید خود ضمن روایت زندگی شهید طهرانی مقدم، به مجاهدت‌های این دانشمند سرشناس در حوزه فناوری‌های هوا فضا و ابتکارات او در پایه‌گذاری صنعت موشکی در ایران و طراحی موشک‌های مختلف پرداخته است.

